

31996L0067

25.10.1996

JURNALUL OFICIAL AL COMUNITĂȚILOR EUROPENE

L 272/36

DIRECTIVA 96/67/CE A CONSILIULUI
din 15 octombrie 1996
privind accesul la piața serviciilor de handling la sol în aeroporturile Comunității

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 84 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei (1),

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social (2),

hotărând în conformitate cu procedura stabilită în articolul 189c din tratat (3),

(1) Întrucât Comunitatea a introdus treptat o politică comună în domeniul transportului aerian cu scopul de a completa piața unică, în conformitate cu articolul 7a din tratat, ca o contribuție durabilă pentru promovarea progresului economic și social.

(2) Întrucât obiectivul articolului 59 din tratat este de a elimina restricțiile privind libertatea de a presta servicii în interiorul Comunității; întrucât, în conformitate cu articolul 61 din tratat, acest obiectiv trebuie atins în cadrul politicii comune în domeniul transportului.

(3) Întrucât prin Regulamentele (CEE) nr. 2407/92 (4), (CEE) nr. 2408/92 (5) și (CEE) nr. 2409/92 (6) ale Consiliului, acest obiectiv a fost atins cu privire la serviciile de transport aerian ca atare.

(4) Întrucât serviciile de handling la sol sunt esențiale pentru funcționarea adecvată a transportului aerian; întrucât au o contribuție esențială la utilizarea eficientă a infrastructurii transportului aerian.

(5) Întrucât deschiderea accesului la piața serviciilor de handling la sol ar trebui să contribuie la reducerea costurilor de exploatare ale companiilor aeriene și la îmbunătățirea calității serviciilor oferite utilizatorilor aeroporturilor.

(6) Întrucât, în lumina principiului subsidiarității, este esențial ca accesul la piața serviciilor de handling la sol să aibă loc într-un cadru comunitar, oferind, în același timp, statelor membre posibilitatea de a lua în considerare natura specifică a sectorului.

(7) Întrucât în comunicarea din iunie 1994, intitulată „Viitorul aviației civile în Europa”, Comisia a indicat intenția sa de a lua o inițiativă înainte de sfârșitul anului 1994, pentru a realiza accesul la piața serviciilor de handling la sol în aeroporturile Comunității; întrucât Consiliul, în Rezoluția din 24 octombrie 1994 privind situația aviației civile europene (7), a confirmat necesitatea de a ține seama de problemele imperative privind situația aeroporturilor la deschiderea pieței.

(8) Întrucât în Rezoluția din 14 februarie 1995 privind aviația civilă europeană (8) Parlamentul European a reamintit preocuparea sa de a lua în considerare impactul accesului la piața serviciilor de handling la sol asupra forței de muncă și condițiilor de siguranță în aeroporturile Comunității.

(9) Întrucât accesul liber la piața serviciilor de handling la sol este compatibil cu funcționarea eficientă a aeroporturilor Comunității.

(10) Întrucât accesul liber la piața serviciilor de handling la sol trebuie introdus treptat și adaptat la cerințele sectorului.

(11) Întrucât pentru anumite categorii de servicii de handling la sol, accesul pe piață și handlingul propriu pot întâmpina constrângeri privind siguranța, securitatea, capacitatea și spațiul disponibil; întrucât, prin urmare, este necesar să se poată limita numărul prestatorilor autorizați ai unor asemenea categorii de servicii de handling la sol; întrucât trebuie să fie posibil, de asemenea, și să se limiteze handlingul propriu; întrucât, în acest caz, criteriile pentru limitare trebuie să fie pertinente, obiective, transparente și nediscriminatorii.

(12) Întrucât dacă numărul prestatorilor de servicii de handling la sol este limitat, concurența eficientă impune ca cel puțin unul dintre prestatori să fie independent atât față de organismul de gestionare a aeroportului, cât și față de transportatorul principal.

(13) Întrucât; pentru ca aeroporturile să funcționeze corespunzător, trebuie să-și poată rezerva gestionarea anumitor infrastructuri, care, din motive tehnice, precum și din motive legate de profitabilitate sau de impactul asupra mediului, sunt greu de divizat sau de duplicat; întrucât gestionarea centralizată a acestor infrastructuri nu trebuie, totuși, să constituie un obstacol pentru utilizarea lor de către prestatorii de servicii de handling la sol sau de către utilizatorii aeroporturilor care recurg la handling propriu.

(1) JO C 142, 8.6.1995, p. 7 și JO C 124, 27.4.1996, p. 19.

(2) JO C 301, 13.11.1995, p. 28.

(3) Avizul Parlamentului European din 16 noiembrie 1995 (JO C 323, 4.12.1995, p. 106), Poziția comună a Consiliului din 28 martie 1996 (JO C 134, 6.5.1996, p. 30) și Decizia Parlamentului European din 16 iulie 1996 (JO C 261, 9.9.1996).

(4) JO L 240, 24.8.1992, p. 1.

(5) JO L 240, 24.8.1992, p. 8, astfel cum a fost modificat prin Actul de aderare din 1994.

(6) JO L 240, 24.8.1992, p. 15.

(7) JO C 309, 5.11.1994, p. 2.

(8) JO C 56, 6.3.1995, p. 28.

- (14) Întrucât, în anumite cazuri, aceste constrângeri pot fi de o asemenea natură încât pot justifica restricțiile privind accesul pe piață sau handlingul propriu, în măsura în care aceste restricții sunt pertinente, obiective, transparente și nediscriminatorii.
- (15) Întrucât scopul acestor exceptări trebuie să fie acela de a permite autorităților aeroportului să depășească sau, cel puțin, să reducă aceste constrângeri; întrucât aceste exceptări trebuie aprobate de către Comisie, asistată de un comitet consultativ, și trebuie acordate pentru o anumită perioadă.
- (16) Întrucât, pentru a se menține o concurență corectă și eficientă, în cazul în care numărul prestatorilor de servicii de handling la sol este limitat, aceștia trebuie selectați conform unei proceduri transparente și imparțiale; întrucât la selectarea prestatorilor de servicii de handling la sol trebuie consultați utilizatorii aeroporturilor, deoarece ei au un interes major în calitatea și prețul serviciilor de handling la sol de care au nevoie.
- (17) Întrucât la selectarea prestatorilor autorizați de servicii de manipulare la sol, este necesar să se prevadă reprezentarea utilizatorilor aeroporturilor și consultarea acestora, prin instituirea unui comitet alcătuit din reprezentanții lor.
- (18) Întrucât în anumite circumstanțe și în condiții specifice, în contextul selectării prestatorilor de servicii de handling la sol pentru un aeroport, este posibil să se extindă obligația serviciilor publice la alte aeroporturi din aceeași regiune geografică a statului membru în cauză.
- (19) Întrucât organismul de gestionare a aeroportului poate presta și el servicii de manipulare la sol și, prin deciziile sale, poate exercita o influență considerabilă asupra concurenței între prestatorii de servicii de handling la sol; întrucât, prin urmare, pentru a menține o concurență corectă, este esențial ca aeroporturile să țină evidențe contabile separate pentru gestionarea infrastructurii și activităților de reglementare, pe de o parte, și pentru prestarea de servicii de handling la sol, pe de altă parte.
- (20) Întrucât un aeroport nu își poate subvenționa activitățile de handling la sol din venitul realizat din misiunea sa de autoritate aeroportuară.
- (21) Întrucât aceleași cerințe de transparență trebuie să se aplice tuturor prestatorilor ce intenționează să ofere servicii de handling la sol unor terțe părți.
- (22) Întrucât, pentru a permite aeroporturilor să-și îndeplinească funcțiile privind gestionarea infrastructurii și pentru a garanta siguranța și securitatea în incinta aeroportului, precum și pentru a asigura protecția mediului și a reglementărilor sociale în vigoare, statele membre trebuie să poată supune aprobării furnizarea de servicii de handling la sol; întrucât criteriile pentru acordarea acestei aprobări trebuie să fie obiective, transparente și nediscriminatorii.
- (23) Întrucât, din aceleași motive, statele membre trebuie să-și păstreze puterea de a stabili și aplica normele necesare pentru funcționarea corespunzătoare a infrastructurii aeroportului; întrucât aceste norme trebuie să fie referitoare la obiectivul urmărit și nu trebuie să reducă în practică accesul pe piață sau libertatea handlingului propriu la un nivel mai scăzut decât cel prevăzut în prezenta directivă; întrucât normele trebuie să respecte principiile obiectivității, transparenței și nediscriminării.
- (24) Întrucât statele membre trebuie să-și păstreze puterea de a asigura un nivel adecvat al protecției sociale pentru personalul întreprinderilor care prestează servicii de handling la sol.
- (25) Întrucât accesul la instalațiile aeroportuare trebuie garantat prestatorilor autorizați să presteze servicii de handling la sol și utilizatorilor aeroporturilor autorizați pentru handling propriu, în măsura necesară acestora pentru a-și exercita drepturile și pentru a permite o concurență corectă și reală; întrucât este posibil ca acest acces să determine perceperea unei taxe.
- (26) Întrucât există justificări privind aplicarea drepturilor recunoscute prin prezenta directivă prestatorilor de servicii de handling la sol din țări terțe și utilizatorilor aeroporturilor din terțe țări numai în condiții stricte de reciprocitate; întrucât, dacă nu există asemenea reciprocitate, statele membre trebuie să aibă posibilitatea de a suspenda aceste drepturi cu privire la acești prestatori și utilizatori.
- (27) Întrucât la 2 decembrie 1987, la Londra, au fost încheiate acordurile pentru o mai bună cooperare în utilizarea aeroportului Gibraltar de către Spania și Regatul Unit, printr-o declarație comună a miniștrilor afacerilor externe din cele două țări, iar aceste acorduri nu sunt încă puse în aplicare.
- (28) Întrucât prezenta directivă nu aduce atingere aplicării dispozițiilor tratatului; întrucât, în special, Comisia trebuie să asigure în continuare respectarea acestor norme, prin exercitarea, la nevoie, a tuturor puterilor conferite prin articolul 90 din tratat,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

Domeniu de aplicare

- (1) Prezenta directivă se aplică tuturor aeroporturilor aflate pe teritoriul unui stat membru, sub rezerva dispozițiilor din tratat și deschise traficului comercial în următoarele condiții:
- (a) Dispozițiile articolului 7 alineatul (1) privind categoriile de servicii de handling la sol altele decât cele menționate la articolul 7 alineatul (2) se aplică de la 1 ianuarie 1998 tuturor aeroporturilor, indiferent de volumul traficului.

(b) Dispozițiile privind categoriile de servicii de handling la sol menționate la articolul 7 alineatul (2) se aplică, de la 1 ianuarie 1998, aeroporturilor cu trafic anual de cel puțin 1 milion de pasageri sau 25 000 tone încărcătură.

(c) Dispozițiile privind categoriile de servicii de handling la sol menționate la articolul 6 se aplică de la 1 ianuarie 1999 aeroporturilor:

— cu trafic anual de cel puțin 3 milioane pasageri sau 75 000 tone încărcătură; sau

— al căror trafic anual nu a fost mai mic de 2 milioane pasageri sau 50 000 tone încărcătură în perioada de șase luni anterioară datei de 1 aprilie sau 1 octombrie a anului precedent.

(2) Fără a aduce atingere alineatului (1), dispozițiile prezentei directive se aplică de la 1 ianuarie 2001 oricărui aeroport aflat pe teritoriul unui stat membru, sub rezerva dispozițiilor tratatului, și deschis traficului comercial, al cărui trafic anual este de cel puțin 2 milioane pasageri sau 50 000 tone încărcătură.

(3) În cazul în care un aeroport atinge unul dintre pragurile traficului de încărcătură menționate în prezentul articol, fără a atinge pragul corespunzător al traficului de pasageri, dispozițiile prezentei directive nu se aplică pentru categoriile de servicii de handling la sol rezervate exclusiv pasagerilor.

(4) Comisia publică, spre informare, în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene*, o listă a aeroporturilor menționate în prezentul articol. Lista este publicată prima dată în termen de trei luni de la intrarea în vigoare a prezentei directive, apoi anual.

Până la data de 1 iulie a fiecărui an, statele membre trebuie să comunice Comisiei datele necesare pentru a alcătui lista.

(5) Aplicarea prezentei directive aeroportului din Gibraltar se interpretează astfel încât să nu aducă atingere pozițiilor juridice ale Regatului Spaniei și ale Regatului Unit în ceea ce privește disputa pentru suveranitatea asupra teritoriului în care este situat aeroportul.

(6) Aplicarea prezentei directive aeroportului din Gibraltar se suspendă până la intrarea în vigoare a acordurilor din declarația comună a miniștrilor afacerilor externe ai Regatului Spaniei și Regatului Unit de la 2 decembrie 1987. Guvernele Spaniei și Regatului Unit trebuie să informeze Consiliul cu privire la această dată.

Articolul 2

Definiții

În înțelesul prezentei directive:

(a) „aeroport” înseamnă o suprafață de teren special adaptată pentru aterizarea, decolarea și manevrele aeronavelor, inclusiv instalațiile auxiliare pe care aceste operații le implică pentru

cerințele traficului și serviciilor aeriene, inclusiv instalațiile necesare pentru a asista serviciile aeriene comerciale;

(b) „sistem de aeroporturi” înseamnă două sau mai multe aeroporturi grupate pentru a deservi același oraș sau conurbație, în conformitate cu măsurile prevăzute în anexa II la Regulamentul (CEE) nr. 2408/92 al Consiliului din 23 iulie 1992 privind accesul transportatorilor aerieni ai Comunității la rutele aeriene intracomunitare;

(c) „organism de gestionare a aeroportului” înseamnă un organism care, în combinație cu alte activități sau nu, în funcție de caz, are ca obiectiv, conform legislației naționale sau regulamentelor, administrarea și gestionarea infrastructurilor aeroportului, precum și coordonarea și controlul activităților diferiților agenți prezenți în aeroportul sau sistemul de aeroporturi în cauză;

(d) „utilizator al aeroportului” înseamnă orice persoană fizică sau juridică responsabilă pentru transportul pe calea aerului a pasagerilor, corespondenței și/sau mărfurilor, de la sau la aeroportul în cauză;

(e) „servicii de handling la sol” înseamnă serviciile furnizate utilizatorilor aeroporturilor în aeroporturi, descrise în anexă;

(f) „handling propriu” înseamnă situația în care un utilizator al aeroportului realizează pe cont propriu una sau mai multe categorii de servicii de handling la sol și nu încheie un contract de orice natură cu o parte terță pentru furnizarea acestor servicii; în sensul acestei definiții, utilizatorii aeroporturilor nu trebuie considerați ca fiind părți terțe dacă:

— unul deține procentul majoritar de acțiuni la celălalt; sau

— un singur organism are procentul majoritar la fiecare;

(g) „furnizor de servicii de handling la sol” înseamnă orice persoană fizică sau juridică prestând unor terțe părți una sau mai multe categorii de servicii de handling la sol.

Articolul 3

Organismul de gestionare a aeroportului

(1) În cazul în care un aeroport sau un sistem de aeroporturi este gestionat și utilizat, nu de către un singur organism, ci de către mai multe organisme separate, fiecare dintre aceste organisme este considerat parte a organismului de gestionare a aeroportului, în sensul prezentei directive.

(2) În mod similar, în cazul în care un singur organism de gestionare este instituit pentru mai multe aeroporturi sau sisteme de aeroporturi, fiecare dintre aceste aeroporturi sau sisteme de aeroporturi este considerat separat, în sensul prezentei directive.

(3) În cazul în care organismele de gestionare a aeroporturilor sunt supuse tutelei sau controlului unei autorități publice naționale, această autoritate este obligată, în contextul obligațiilor legale ce îi revin, să asigure aplicarea prezentei directive.

Articolul 4

Separarea activităților

(1) Organismul de gestionare a unui aeroport, utilizatorul aeroportului sau furnizorul de servicii de handling la sol ce prestează servicii de handling la sol, trebuie să efectueze o separare strictă a evidențelor contabile de handling la sol de evidențele celorlalte activități, conform practicilor comerciale în vigoare.

(2) Un examinator independent numit de către statul membru trebuie să verifice realizarea acestei separări a evidențelor contabile.

Examinatorul verifică și absența fluxurilor financiare dintre activitatea organismului de gestionare ca autoritate a aeroportului și activitatea sa de servicii de handling la sol.

Articolul 5

Comitetul utilizatorilor aeroportului

(1) În termen de cel târziu douăsprezece luni de la intrarea în vigoare a prezentei directive, statele membre se asigură, pentru fiecare aeroport în cauză, că a fost constituit un comitet al reprezentanților utilizatorilor aeroportului sau al organizațiilor reprezentând utilizatorii aeroportului.

(2) Toți utilizatorii aeroportului au dreptul să facă parte din acest comitet sau, dacă doresc, să fie reprezentați de o organizație desemnată în acest scop.

Articolul 6

Servicii de handling la sol pentru terțe părți

(1) Statele membre iau măsurile necesare în conformitate cu acordurile stabilite în articolul 1, pentru a asigura accesul liber pe piață al prestatorilor de servicii de handling la sol pentru prestarea de servicii de handling la sol unor terțe părți.

Statele membre au dreptul să impună ca prestatorii de servicii de handling la sol să fie stabiliți în interiorul Comunității.

(2) Statele membre pot limita numărul prestatorilor autorizați să ofere următoarele categorii de servicii de handling la sol:

- handling al bagajelor;
- handling al rampei;
- handling al combustibilului și uleiului;
- handling al mărfurilor și corespondenței, în ceea ce privește handlingul fizic al mărfurilor și corespondenței care intră, iese sau este transferată între terminalul aeroportului și aeronavă.

Totuși, acestea nu pot limita numărul la mai puțin de doi pentru fiecare categorie de serviciu de handling la sol.

(3) Pe lângă aceasta, de la 1 ianuarie 2001, cel puțin unul din prestatorii autorizați nu poate să fie controlat direct sau indirect de către:

- organismul de gestionare a aeroportului;
- un utilizator al aeroportului care a transportat mai mult de 25 % din numărul de pasageri sau din cantitatea de încărcătură înregistrată la aeroport în anul anterior celui în care au fost selectați prestatorii;
- un organism care controlează sau este controlat direct sau indirect de organismul de gestionare sau orice asemenea utilizator.

Cu toate acestea, la 1 iulie 2000, un stat membru poate cere ca obligația prevăzută în prezentul paragraf să fie amânată până la 31 decembrie 2002.

Comisia, sprijinită de către comitetul menționat la articolul 10, analizează cererea și, având în vedere evoluția sectorului, în special situația aeroporturilor asemănătoare sub aspectul volumului și caracteristicilor traficului, poate hotărî să acorde această solicitare.

(4) Dacă, în temeiul alineatului (2), se restricționează numărul prestatorilor autorizați, statele membre nu pot împiedica un utilizator al aeroportului, indiferent de partea aeroportului care îi este alocată, să aibă, cu privire la fiecare categorie de servicii de handling la sol supusă restricției, posibilitatea unei alegeri eficiente între cel puțin doi prestatori de servicii de handling la sol, în condițiile stabilite la alineatele (2) și (3).

Articolul 7

Handling propriu

(1) Statele membre iau toate măsurile necesare în conformitate cu acordurile stabilite în articolul 1, pentru a asigura libertatea handlingului propriu.

(2) Totuși, pentru următoarele categorii de servicii de handling la sol:

- handling al bagajelor;
- handling al rampei;
- handling al combustibilului și uleiului;
- handling al mărfurilor și corespondenței, în ceea ce privește handlingul fizic al mărfurilor și corespondenței care intră, iese sau este transferată între terminalul aeroportului și aeronavă,

statele membre pot rezerva dreptul de handling propriu pentru cel puțin doi utilizatori ai aeroportului, cu condiția ca aceștia să fie aleși pe baza unor criterii relevante, obiective, transparente și nediscriminatorii.

Articolul 8

Infrastructuri centralizate

(1) Fără a aduce atingere aplicării articolelor 6 și 7, statele membre pot rezerva, pentru organismul de gestionare a aeroportului sau pentru alt organism, gestionarea infrastructurilor centralizate, utilizate pentru prestarea de servicii de handling la sol, a căror complexitate, costuri sau impact asupra mediului nu permit diviziunea sau duplicarea, cum ar fi sortarea bagajelor, dezghețarea, sistemele de epurare a apei și de distribuție a combustibilului. Acestea pot impune utilizarea acestor infrastructuri de către prestatorii de servicii de handling la sol și utilizatorii aeroportului care recurg la handling propriu.

(2) Statele membre trebuie să se asigure că gestionarea infrastructurilor este transparentă, obiectivă și nediscriminatorie și, în special, că nu îngreunează accesul prestatorilor de servicii de handling la sol sau utilizatorilor aeroportului care recurg la handling propriu, în limitele prevăzute de prezenta directivă.

Articolul 9

Exceptări

(1) Dacă pentru un aeroport, anumite constrângeri specifice spațiului sau capacității disponibile, ce apar, în special, din cauza aglomerației și a procentului de utilizare a spațiului, fac imposibilă deschiderea pieței și/sau punerea în aplicare a handlingului propriu în măsura prevăzută de prezenta directivă, statele membre în cauză pot hotărî:

- (a) să limiteze numărul prestatorilor pentru una sau mai multe categorii de servicii de handling la sol, altele decât cele menționate la articolul 6 alineatul (2), în tot aeroportul sau într-o parte a acestuia; în acest caz, se aplică dispozițiile articolului 6 alineatele (2) și (3);
- (b) să rezerve pentru un singur furnizor una sau mai multe dintre categoriile de servicii de handling la sol menționate la articolul 6 alineatul (2);
- (c) să rezerve handlingul propriu pentru un număr limitat de utilizatori ai aeroportului pentru categoriile de servicii de handling la sol, altele decât cele menționate la articolul 7 alineatul (2), cu condiția ca acești utilizatori să fie aleși pe baza unor criterii relevante, obiective, transparente și nediscriminatorii;
- (d) să interzică handlingul propriu sau să restricționeze această activitate pentru un singur utilizator al aeroportului, pentru categoriile de servicii de handling la sol menționate la articolul 7 alineatul (2).

(2) Toate exceptările stabilite în temeiul alineatului (1) trebuie:

- (a) să specifice categoria sau categoriile de servicii de handling la sol pentru care se acordă scutirea și constrângerile specifice spațiului sau capacității disponibile care o justifică;

- (b) să fie însoțite de un plan de măsuri adecvate pentru a depăși aceste constrângeri.

Mai mult, exceptările nu trebuie:

- (i) să aducă atingere obiectivelor prezentei directive;
- (ii) să dea naștere la denaturări ale concurenței dintre prestatorii de servicii de handling la sol și/sau utilizatorii aeroportului care recurg la handling propriu;
- (iii) să fie prelungete mai mult decât este necesar.

(3) Statele membre notifică Comisia, cu cel puțin trei luni înainte ca acestea să intre în vigoare, cu privire la orice excepții pe care le acordă în temeiul alineatului (1) și cu privire la motivele care le justifică.

Comisia publică un rezumat al deciziilor cu privire la care este notificată în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene* și invită părțile interesate să prezinte comentarii.

(4) Comisia examinează atent deciziile de scutire prezentate de statele membre. În acest scop, Comisia face o analiză detaliată a situației și un studiu al măsurilor adecvate prezentate de statele membre, pentru a verifica dacă constrângerile invocate există și dacă este imposibil să se deschidă piața și/sau să se aplice handlingul propriu în măsura prevăzută în prezenta directivă.

(5) După această examinare și după consultarea statului membru în cauză, Comisia poate aproba decizia statului membru sau o poate respinge, în cazul în care consideră că nu există dovezi cu privire la existența constrângerilor invocate sau dacă acestea nu sunt atât de grave încât să justifice exceptarea. După consultarea statului membru în cauză, Comisia poate cere statului membru să modifice măsura exceptării sau să o restricționeze pentru acele părți ale unui aeroport sau ale unui sistem de aeroporturi unde s-a dovedit că există constrângerile invocate.

Decizia Comisiei este luată cel mai târziu în termen de trei luni de la notificarea de către statul membru și este publicată în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene*.

(6) Exceptările acordate de către statele membre în conformitate cu alineatul (1) nu pot depăși o perioadă de trei ani, cu excepția exceptărilor acordate în temeiul alineatului (1) litera (b). Cu cel mult trei luni înainte de sfârșitul acestei perioade, statul membru trebuie să ia o nouă decizie cu privire la orice cerere de exceptare, care trebuie să urmeze procedura stabilită în prezentul articol.

Exceptările prevăzute în alineatul (1) litera (b) nu pot depăși o perioadă de doi ani. Totuși, un stat membru poate solicita, pe baza dispozițiilor alineatului (1), ca această perioadă să fie prelunghită o singură dată cu doi ani. Comisia, asistată de către comitetul menționat la articolul 10, decide cu privire la această solicitare.

Articolul 10

Comitetul consultativ

- (1) Comisia este sprijinită de către un comitet consultativ alcătuit din reprezentanți ai statelor membre și prezidat de către reprezentantul Comisiei.
- (2) Comitetul oferă consultanță Comisiei cu privire la aplicarea articolului 9.
- (3) Comitetul mai poate fi consultat de către Comisie cu privire la orice altă problemă privind aplicarea prezentei directive.
- (4) Comitetul își stabilește regulamentul de procedură.

Articolul 11

Selecția prestatorilor

(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru organizarea unei proceduri de selecție a prestatorilor autorizați să ofere servicii de handling la sol într-un aeroport în care numărul lor este limitat în cazurile prevăzute la articolul 6 alineatul (2) sau articolul 9. Această procedură trebuie să respecte următoarele principii:

- (a) În cazurile în care statele membre solicită stabilirea unui caiet de sarcini sau a unor specificații tehnice care trebuie să fie respectate de către prestatorii de servicii de handling la sol, acest caiet de sarcini sau aceste specificații sunt stabilite în urma consultării Comitetului utilizatorilor aeroportului. Criteriile de selecție stabilite în caietul de sarcini sau specificațiile tehnice trebuie să fie pertinente, obiective, transparente și nediscriminatorii.

După notificarea Comisiei, statul membru în cauză poate include în caietul de sarcini sau specificațiile tehnice pe care prestatorii de servicii de handling la sol trebuie să le respecte, o obligație de furnizare de servicii publice cu privire la aeroporturile care deserveșc regiuni periferice sau în curs de dezvoltare care fac parte din teritoriul său, care nu sunt de interes comercial, dar sunt de importanță vitală pentru statul membru în cauză.

- (b) Trebuie lansată o cerere de oferte, publicată în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene*, la care să poată răspunde orice prestator de servicii de handling la sol interesat.
- (c) Prestatorii de servicii de handling la sol sunt selectați:
- (i) după consultarea Comitetului utilizatorilor aeroportului, de către organismul de gestionare a aeroportului, cu condiția ca acesta:
 - să nu presteze servicii de handling la sol similare; și
 - să nu exercite un control direct sau indirect asupra nici unei întreprinderi care prestează asemenea servicii; și
 - să nu fie implicat în nici o întreprindere de acest fel;

- (ii) în toate celelalte cazuri, de către autorități competente ale statelor membre care sunt independente de organismul de gestionare a aeroportului în cauză și care trebuie să consulte în prealabil Comitetul utilizatorilor aeroportului și organismul de gestionare.

- (d) Prestatorii de servicii de handling la sol trebuie selectați pentru o perioadă maximă de șapte ani.
- (e) Dacă un prestator de servicii de handling la sol își încetează activitatea înainte de sfârșitul perioadei pentru care a fost selectat, trebuie să fie înlocuit pe baza aceiași proceduri.

(2) Dacă numărul prestatorilor de servicii de handling la sol este limitat în conformitate cu articolul 6 alineatul (2) sau cu articolul 9, organismul de gestionare a aeroportului poate să ofere el însuși servicii de manipulare la sol, fără a fi supus procedurii de selecție stabilite la alineatul (1). În mod similar, poate autoriza o întreprindere să ofere servicii de handling la sol la aeroportul în cauză, fără a o supune aceiași proceduri:

- în cazul în care controlează acea întreprindere direct sau indirect; sau
- în cazul în care este controlat de către întreprinderea respectivă direct sau indirect.

(3) Organismul de gestionare a aeroportului trebuie să informeze Comitetul utilizatorilor aeroportului cu privire la deciziile luate conform prezentului articol.

Articolul 12

Aeroporturi insulare

În contextul selecției prestatorilor de servicii de handling la sol pentru un aeroport, prevăzute la articolul 11, un stat membru poate extinde obligația furnizării de servicii publice la alte aeroporturi din statul membru în cauză, numai dacă:

- aceste aeroporturi sunt amplasate pe insule în aceeași regiune geografică;
- aceste aeroporturi au fiecare un volum de trafic de cel puțin 100 000 pasageri pe an;
- această extindere este aprobată de către Comisie cu sprijinul comitetului menționat la articolul 10.

Articolul 13

Consultări

Statele membre se asigură că între organismul de gestionare a aeroportului, Comitetul utilizatorilor aeroportului și întreprinderile ce oferă servicii de handling la sol se organizează o procedură consultativă obligatorie cu privire la aplicarea prezentei directive. Această consultare include, *inter alia*, prețul serviciilor de handling la sol pentru care a fost acordată o exceptare în conformitate cu articolul 9 alineatul (1) litera (b) și organizarea prestării acestor servicii. Aceste consultări trebuie să se organizeze cel puțin o dată pe an.

*Articolul 14***Aprobarea**

(1) Statele membre pot condiționa activitatea de handling la sol a unui prestator de servicii de handling la sol sau a unui utilizator al aeroportului ce recurge la handling propriu de obținerea aprobării unei autorități publice independente de organismul de gestionare a aeroportului.

Criteriile pentru această aprobare trebuie să se refere la o situație financiară solidă și o acoperire suficientă a asigurării, la securitatea și siguranța instalațiilor, aeronavelor, echipamentului și persoanelor, precum și la protecția mediului și respectarea legislației sociale relevante.

Criteriile trebuie să respecte următoarele principii:

- (a) acestea trebuie să se aplice în mod nediscriminatoriu diferiților prestatori de servicii de handling la sol și utilizatorilor aeroportului;
- (b) acestea trebuie să se refere la obiectivul dorit;
- (c) acestea nu trebuie să reducă, în practică, accesul la piață sau libertatea de handling propriu la un nivel mai scăzut decât cel prevăzut în prezenta directivă.

Aceste criterii trebuie făcute publice, iar prestatorul de servicii de handling la sol sau utilizatorul aeroportului care recurge la handling propriu trebuie informați în avans cu privire la procedura obținerii aprobării.

(2) Aprobarea poate fi respinsă sau retrasă numai dacă prestatorul de servicii de handling la sol sau utilizatorul aeroportului care recurge la handling propriu nu îndeplinesc criteriile menționate la alineatul (1), din motive ce țin de aceștia.

Motivul pentru respingerea sau retragerea aprobării trebuie comunicat furnizorului sau utilizatorului în cauză și organismului de gestionare a aeroportului.

*Articolul 15***Norme de conduită**

Un stat membru poate, dacă este cazul, la propunerea organismului de gestionare a aeroportului:

- să interzică unui prestator de servicii de handling la sol sau unui utilizator al aeroportului prestarea serviciilor de handling la sol sau handling propriu, dacă acest prestator sau utilizator nu respectă normele impuse pentru asigurarea funcționării corespunzătoare a aeroportului.

Aceste norme trebuie să respecte următoarele principii:

- (a) trebuie să se aplice în mod nediscriminatoriu diferiților prestatori de servicii de handling la sol și utilizatorilor aeroportului;

(b) trebuie să se refere la obiectivul dorit;

(c) nu trebuie să reducă, în practică, accesul la piață sau libertatea de handling propriu la un nivel mai scăzut decât cel prevăzut în prezenta directivă;

- în special, să solicite prestatorilor de servicii de handling la sol dintr-un aeroport să participe în mod corect și nediscriminatoriu la îndeplinirea obligațiilor de furnizare a serviciilor publice stabilite în legislația și normele naționale, inclusiv obligația de a asigura un serviciu continuu.

*Articolul 16***Accesul la instalații**

(1) Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că prestatorii de servicii de handling la sol și utilizatorii aeroporturilor care doresc să recurgă la handling propriu au acces la instalațiile aeroportului, în măsura necesară pentru a-și realiza activitățile. Dacă organismul de gestionare a aeroportului sau, dacă este cazul, autoritatea publică sau orice alt organism care îl controlează, impune condiții privind acest acces, aceste condiții trebuie să fie pertinente, obiective, transparente și nediscriminatorii.

(2) Spațiul disponibil pentru serviciile de handling la sol în cadrul unui aeroport trebuie să fie împărțit între diferiții prestatori de servicii de handling la sol și utilizatorii aeroportului care recurg la handling propriu, inclusiv nou-veniții în domeniu, în măsura necesară exercitării drepturilor lor și pentru a permite concurența eficientă și corectă, pe baza normelor și criteriilor pertinente, obiective, transparente și nediscriminatorii.

(3) Dacă accesul la instalațiile aeroportului determină perceperea unei taxe, aceasta trebuie stabilită în funcție de criteriile pertinente, obiective, transparente și nediscriminatorii.

*Articolul 17***Siguranță și securitate**

Dispozițiile prezentei directive nu aduc atingere în nici un fel drepturilor și obligațiilor statelor membre în ceea ce privește legea și ordinea, siguranța și securitatea în aeroporturi.

*Articolul 18***Protecția socială și a mediului**

Fără să aducă atingere aplicării prezentei directive și sub rezerva celorlalte dispoziții de drept comunitar, statele membre pot lua măsurile necesare pentru a asigura protecția drepturilor lucrătorilor și respectarea mediului.

Articolul 19

Respectarea dispozițiilor de drept intern

Un prestator de servicii de handling la sol într-un aeroport al unui stat membru trebuie să respecte dispozițiile legislației interne care sunt compatibile cu legislația comunitară.

Articolul 20

Reciprocitate

(1) Fără a aduce atingere acordurilor internaționale ale Comunității, ori de câte ori o țară cu acces la piața serviciilor de handling la sol și de handling propriu:

- (a) nu acordă, *de jure* sau *de facto*, prestatorilor de servicii de handling la sol și utilizatorilor aeroportului care recurg la handling propriu dintr-un stat membru, un tratament asemănător cu cel acordat de către statele membre prestatorilor de servicii de handling la sol și utilizatorilor aeroportului care recurg la handling propriu din acea țară; sau
- (b) nu acordă, *de jure* sau *de facto*, prestatorilor de servicii de handling la sol și utilizatorilor aeroportului care recurg la handling propriu dintr-un stat membru, tratamentul național; sau
- (c) acordă prestatorilor de servicii de handling la sol și utilizatorilor aeroportului care recurg la handling propriu, dintr-o altă țară terță un tratament mai favorabil decât prestatorilor de servicii de handling la sol și utilizatorilor aeroportului care recurg la handling propriu dintr-un stat membru,

un stat membru poate suspenda total sau parțial obligațiile ce decurg din prezenta directivă cu privire la prestatorii de servicii de handling la sol și utilizatorilor aeroportului din țara terță în cauză, în conformitate cu legislația comunitară.

(2) Statul membru în cauză informează Comisia cu privire la orice retragere sau suspendare a drepturilor sau obligațiilor.

Articolul 21

Dreptul de a exercita o cale de atac

Statele membre sau, dacă este cazul, organismele de gestionare a aeroporturilor, se asigură că orice parte care prezintă un interes legitim are dreptul de a exercita o cale de atac împotriva deciziilor sau măsurilor individuale luate în conformitate cu articolul 7 alineatul (2) și articolele 11-16.

Trebuie să existe posibilitatea de exercitare a unei căi de atac în fața unei instanțe naționale sau autorități publice, altele decât

organismul de gestionare a aeroportului în cauză și, dacă este cazul, independent de autoritatea publică care o controlează.

Articolul 22

Raportul de informare și revizuire

Statele membre comunică Comisiei informațiile solicitate de către aceasta pentru a întocmi un raport privind aplicarea prezentei directive.

Raportul, însoțit de orice propuneri de revizuire a directivei, trebuie întocmit cel târziu la 31 decembrie 2001.

Articolul 23

Punerea în aplicare

(1) Statele membre pun în aplicare actele cu putere de lege și actele administrative necesare aducerii la îndeplinire a prezentei directive în termen de cel târziu un an de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene*. Statele membre informează imediat Comisia cu privire la acestea.

Când statele membre adoptă aceste dispoziții, ele conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere în momentul publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimeri.

(2) Statele membre comunică Comisiei textul principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 24

Intrare în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la publicarea în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene*.

Articolul 25

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Luxemburg, 15 octombrie 1996.

Pentru Consiliu

Președintele

B. HOWLIN

ANEXĂ

LISTA SERVICIILOR DE HANDLING LA SOL

1. Administrarea și supravegherea la sol cuprind:
 - 1.1. servicii de reprezentare și legătură cu autorități locale sau orice alte entități, plăți în numele utilizatorului aeroportului și oferirea de spații pentru birouri pentru reprezentanții săi;
 - 1.2. controlul încărcăturii, mesagerie și telecomunicații;
 - 1.3. handlingul, depozitarea și administrarea dispozitivelor de încărcare;
 - 1.4. orice alte servicii de supraveghere înainte, în timpul sau după zbor și orice alte servicii administrative solicitate de către utilizatorul aeroportului.
2. Handlingul pasagerilor cuprinde orice tip de asistență pentru pasagerii care sosesc, pleacă, sunt transferați sau se află în tranzit, inclusiv verificarea biletelor și documentelor de călătorie, înregistrarea bagajelor și transportarea lor la zona de sortare.
3. Handlingul bagajelor cuprinde handlingul bagajelor în zona de sortare, sortarea acestora, pregătirea lor pentru plecare, încărcarea și descărcarea lor din dispozitivele destinate pentru transportul acestora de la aeronavă la zona de sortare și viceversa, precum și transportarea bagajelor din zona de sortare în zona de primire.
4. Handlingul mărfurilor și corespondenței cuprinde:
 - 4.1. pentru marfă: handlingul fizic al mărfurilor pentru export, transfer și import, handlingul documentelor anexate, proceduri vamale și aplicarea oricărei proceduri de securitate aprobate de părți sau impuse de circumstanțe;
 - 4.2. pentru corespondență: handlingul fizic al corespondenței primite sau trimise, handlingul documentelor anexate și aplicarea oricărei proceduri de securitate aprobate de părți sau impuse de circumstanțe.
5. Handlingul rampei cuprinde:
 - 5.1. asistența pe suprafața de mișcare a aeronavei pe sol la sosire și plecare (*);
 - 5.2. asistență la încărcarea aeronavei și oferirea dispozitivelor adecvate (*);
 - 5.3. comunicarea între aeronavă și prestatorul de servicii aeriene (*);
 - 5.4. încărcarea și descărcarea aeronavei, inclusiv furnizarea de mijloace adecvate și operarea acestora, precum și transportul echipajului și al pasagerilor între aeronavă și terminal și transportul bagajelor între aeronavă și terminal;
 - 5.5. furnizarea unităților adecvate și operarea acestora pentru pornirea motorului;
 - 5.6. deplasarea aeronavei la sosire și plecare, precum și furnizarea dispozitivelor adecvate și operarea acestora;
 - 5.7. transportul, încărcarea și descărcarea de pe aeronavă a alimentelor și băuturilor.
6. Serviciile aeronavei cuprind:
 - 6.1. curățarea externă și internă a aeronavei și serviciile de întreținere a toaletei și de alimentare cu apă;
 - 6.2. răcirea și încălzirea cabinei, îndepărtarea zăpezii și a gheții, dezghețarea aeronavei;
 - 6.3. reamenajarea cabinei cu echipament adecvat, depozitarea acestui echipament.
7. Handlingul combustibilului și uleiului cuprinde:
 - 7.1. organizarea și executarea operațiunilor de umplere și golire a rezervorului, inclusiv depozitarea combustibilului și controlul calității și cantității furnizărilor de combustibili;
 - 7.2. înlocuirea uleiului și a altor fluide.
8. Întreținerea aeronavei cuprinde:
 - 8.1. servicii de rutină realizate înaintea zborului;
 - 8.2. servicii speciale solicitate de utilizatorul aeroportului;
 - 8.3. furnizarea și administrarea de piese de schimb și echipament adecvat;
 - 8.4. solicitarea sau rezervarea unui spațiu adecvat de garare și/sau a unui hangar.

(*) Cu condiția ca aceste servicii să nu fie oferite de către serviciul de trafic aerian.

9. Operațiunile de zbor și administrarea echipajului cuprind:
 - 9.1. pregătirea zborului la aeroportul de plecare sau la orice alt punct;
 - 9.2. asistență în timpul zborului, inclusiv redirectionarea, dacă este necesar;
 - 9.3. activități după realizarea zborului;
 - 9.4. administrarea echipajului.
 10. Transportul la sol cuprinde:
 - 10.1. organizarea și executarea transportului echipajului, pasagerilor, bagajelor, mărfurilor și corespondenței între diferite terminale ale aceluiași aeroport, dar excluzând același transport dintre aeronavă și orice alt punct aflat în perimetrul aceluiași aeroport;
 - 10.2. orice transport special solicitat de către utilizatorul aeroportului.
 11. Serviciile de catering cuprind:
 - 11.1. legătura cu prestatorii și conducerea administrativă;
 - 11.2. depozitarea alimentelor și băuturilor și a echipamentului necesar pentru pregătirea lor;
 - 11.3. curățarea acestui echipament;
 - 11.4. pregătirea și livrarea echipamentului, precum și a aprovizionărilor cu băuturi și alimente.
-